

Bezpečně u vody: Prevence jako klíč k záchraně životů před utonutím

25.7.2025 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Při příležitosti Světového dne prevence utonutí představilo Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Hygienickou službou ČR, Vodní záchrannou službou Českého červeného kříže a Policejním prezidiem ČR data k počtu utonulých v České republice a konkrétní preventivní a bezpečnostní opatření, jejichž cílem je počet těchto tragických úmrtí snížit.

Každoročně zemře v Česku kvůli utonutí průměrně 180 až 200 osob. Jen od začátku roku 2025 evidujeme necelou stovku případů. Nejčastější příčinou je alkohol, podcenění zdravotního stavu a nedostatečný dozor nad dětmi.

„Chtěl bych poděkovat všem složkám, které se podílejí na zajištění bezpečnosti u našich vod. Díky jejich práci, kontrolám a osvětovým aktivitám se podařilo snížit podíl případů řízení plavidel pod vlivem alkoholu z 8 % v roce 2020 na 0,33 % v roce 2024,“ řekl ministr zdravotnictví Vlastimil Válek a dodal: **„Jsem přesvědčen, že koordinovaným přístupem dokážeme snížit počet zbytečných tragédií, které se netýkají jen rekreace u moře, ale i běžných českých koupališť, řek a rybníků.“** Ministr zdravotnictví zároveň vyzval občany, aby u vody dbali na opatrnost, dodržovali pravidla a nepodceňovali rizika.

Podle Hygienické služby ČR čeští občané bezpečnost a pravidla u vody dlouhodobě podceňují. Pro srovnání, z 10 osob po dopravní nehodě na ARO se 8 vrátí do běžného života. U tonutí jsou to pouze 2. Kromě dvou stovek evidovaných úmrtí ročně přibližně 20 osob skončí na vozíku, především kvůli skoku do mělké vody.

„Při záchraně tonoucího hraje zásadní roli čas. Tonoucí má maximálně 60 sekund, než zmizí pod hladinu. Jedna až dvě minuty bez kyslíku pak mohou vést ke smrti. Téma bezpečnosti u vody často zůstává mimo veřejnou pozornost. To chceme změnit a přimět lidi k zamyšlení o tom, jak pomocí preventivních kroků těmto tragickým situacím předejít,“ řekl ředitel odboru ochrany veřejného zdraví a zástupce hlavní hygieničky ČR Matyáš Fošum.

Doplnil, že hygienická služba se letos v létě aktivně zapojila do šíření informací o bezpečném koupání. V rámci kampaně **„U vody bezpečně“** byly připraveny edukační materiály, infografiky a videa, která budou sdílena napříč sociálními sítěmi Ministerstva zdravotnictví, hygieny, policie a VZS ČČK. Více informací naleznete také na webových stránkách Bezpečné dětství – U vody bez nehody.

Zástupci Policie ČR a Vodní záchranné služby ČČK představili kromě dat i přehled preventivních akcí do konce roku 2025, včetně ukázky záchrany na Vltavě.

„Bezpečnosti na vodních cestách se v rámci opatření Bezpečně u vody ve spolupráci s našimi partnery věnujeme už deset let. Dohlížíme na plavební provoz a dodržování pravidel na vodních cestách i v jejich bezprostředním okolí. Zároveň předáváme veřejnosti doporučení, jak se chovat u vody bezpečněji. Někdo může vnímat kontroly na vodních cestách jako zbytečně represivní přístup, ale provoz se zde každým rokem zvyšuje a bohužel až příliš často řešíme tragické události,“ uvádí plk. Radek Karlík, náměstek ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR.

Osvětu cílenou na všechny milovníky vody, koupání a vodních sportů považují zainteresované složky za velmi důležitou. Zejména během hlavní sezóny je potřeba oslovovat veřejnost s tématy důležitými pro bezpečný pobyt u vody, ve vodě a na vodě. **„Informace nesdílíme jen cestou médií a sociálních sítí, ale za lidmi chodíme přímo k vodě - na koupaliště, do kempů, na břehy vodních ploch. Život vyhasíná pod vodou až příliš rychle, proto lidem říkáme, aby nezapomínali ani během odpočinku u vody na obezřetnost a přistupovali k vodě s velkým respektem,”** uvedla plk. Zuzana Pidrmanová, vedoucí odboru prevence Policejního prezidia ČR.

“O nezbytnosti velké opatrnosti při vodních radovánkách s dětmi se mluví často, ale ani dospělí by neměli k vodě chodit sami. Navíc vzhledem k okolnostem řady případů utonutí z posledních týdnů důrazně varujeme před požíváním alkoholu nebo jiných návykových látek během pobytu u vody a vodních aktivit,” doplnila plk. Zuzana Pidrmanová. Podceňovat se ale nevyplatí ani riziko zahradních bazénů, jezírek, vířivek aj. **„I v domácím prostředí k tragédii stačí chvilka nepozornosti. Už při instalaci bychom proto měli vždy myslet na zabezpečení přístupu,”** dodala plk. Pidrmanová.

„Každoročně se v České republice utopí přibližně 200 lidí - a to jsme vnitrozemský stát bez moře. Tato čísla jsou srovnatelná se státy, které mají tisíce kilometrů pobřeží. Je to alarmující a jasně to ukazuje, že prevence a osvěta o bezpečném chování ve vodě mají zásadní význam,” uzavřel člen prezidia Vodní záchranné služby Českého červeného kříže Daniel Vičan.

Během léta 2025 pořádá Vodní záchranná služba ČČK a Policie ČR preventivní a edukační akce, například 2. srpna na Slapech a 5. srpna na Lipně. Ve dnech 2.-3. srpna se VZS ČČK také podílí na Mezinárodních závodech v dálkovém plavání na Lipně, kde zajišťuje dohled a osvětové aktivity. Dne 12. září se pak Vodní záchranná služba zúčastní akce Den IZS na Hostivařské přehradě v Praze.

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/bezpecne-u-vody-prevence-jako-klic-k-zachrane-zivotu-pred-utonutim>